

Posudek školitele na bakalářskou práci Anny Končické: Současné trendy a struktury umělé potratovosti se zaměřením na Českou republiku po roce 1986

Téma umělé potratovosti je do určité míry nadčasové. Na území České republiky se stalo vysoce aktuálním ve třech časových momentech a to v letech 1950, 1958 a 1987, kdy vstoupily v platnost zákony umožňující přerušování těhotenství.

Předložená bakalářská práce na téma *Současné trendy a struktury umělé potratovosti se zaměřením na Českou republiku po roce 1986* se zabývá posledním obdobím, kdy zákon umožňující ukončení těhotenství na žádost ženy byl historicky nejliberálnější. Práce v rozsahu 55 stran je rozdělena do 6 kapitol včetně úvodu a závěru. Práce má dvě části: teoretickou a vlastní analytickou. První část zahrnuje úvodní kapitolu, kde jsou vymezeny cíle, vstupní hypotézy a struktura práce, dále následuje vymezení pojmu interrupce a stěžejní v této první teoretické části je kapitola představující faktory ovlivňující úroveň umělé potratovosti.

Problematika umělého přerušování těhotenství (UPT) je společensky citlivým tématem, které autorka v první části přehledně a srozumitelně pojednává. Kapitola zaměřená na faktory ovlivňující intenzitu umělé potratovosti je rozdělena do podkapitol, které se postupně zabývají legislativou, antikoncepcí, společenským klimatem a statistickými charakteristikami žen podstupujícími UPT. Vzhledem ke skutečnosti, že legislativa hraje ve zkoumané problematice významnou roli, je zařazení tohoto tématu žádoucí a správné, stejně tak jako téma kvality a dostupnosti antikoncepce. Obě témata jsou v práci přehledně popsána a dokumentována. Problematika společenského klimatu je představena ve dvou aspektech a to: popisem strategií přístupu k UPT a dále jsou zde prezentovány postoje české společnosti k UPT na základě výběrových šetření. Specifickou subkapitolu představuje přehled a dokumentace demografických proměnných, které ovlivňují úroveň a časování umělé potratovosti. Tato poslední podkapitola je současně vstupem, respektive mezičlánkem, ke druhé analytické části.

Druhá část věnovaná vlastní analýze umělé potratovosti, včetně podrobného popisu zdrojů dat a metod začíná čtvrtou kapitolou. V podkapitole věnované krátce mezinárodnímu srovnání autorka správně upozorňuje na komplikace v souvislosti s kvalitou porovnávaných dat. Časový vývoj ukazatelů a charakteristik umělé potratovosti na území České republiky po roce 1986 je kvalitně proveden, a to jak graficky, tak v oblasti příslušných komentářů. Kapitola 4 podává vyčerpávajícím způsobem přehled o trendech a struktuře potratovosti, a to zejména umělé potratovosti na základě všech dostupných statistikou zjišťovaných údajů.

Originální přidanou hodnotu předkládané bakalářské práce představuje pátá kapitola věnovaná analýze charakteristik žen podstupujících interrupci diferencovaných podle zdravotních důvodů. Tato problematika byla řešena pro rok 2018 pomocí regresního modelu binární logistické regrese se závislou proměnnou UPT ze zdravotních důvodů, ano, ne. Výsledky představují komplexní pohled vlivu zvolených proměnných (věk, počet živě narozených dětí, předchozí počet samovolných potratů, rodinný stav a vzdělání) na eventuální zdravotní stav ženy žádající UPT. Vypočítané poměry šancí konkrétně dokumentují „čisté“ vlivy výše uvedených proměnných. Hodnoty potvrdily zdravotní komplikace starších, bezdětných žen s předchozími samovolnými potraty. Tato analýza je pak doplněna specifikací zda šlo o zdravotní důvody ze strany plodu nebo ze strany těhotné ženy.

Předkládaná bakalářská práce Anny Končické je velmi dobře provedena, a to jak v teoretické, tak v aplikační části. Struktura práce je logická. Text je stylisticky velmi dobře napsán a technická úroveň zpracování je velmi kvalitní. Práce je téměř bezchybně napsána (několik drobných překlepů viz níže). Autorka pracovala samostatně, prokázala velmi dobrou orientaci ve zkoumané problematice, včetně nadstandardní analýzy pomocí zvoleného regresního modelu, a proto ji doporučuji k obhajobě.

Str.10 *Severní Irsko, které velmi dlouho patřilo mezi vyspělé země, zde by bylo vhodné upřesnit jako součást Spojeného království*

Str.42 *statickou překlep má být statistickou*

Str.46 *ženy starších věkových skupin jsou častěji donuceni, má být donuceny*